

ЕЛЕКТРОННИЙ АТЛАС З ФІТОТЕРАПІЇ ЯК ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ФАХІВЦІВ

Приступюк Максим Олександрович,
maks.prystupiuk@gmail.com

Приступюк М.О.¹, Наумова М.І.¹, Гергец О.В.², Шилов М.Ю.², Маріц Н.О.²

¹ Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Київ, Україна

² Національний технічний університет України "КПІ", Київ, Україна

Резюме. На платформі фреймворку CodeIgniter створено атлас із фітотерапії, який може використовуватись для вивчення фітотерапії та як практичний посібник лікарям-спеціалістам.

Ключові слова: фітотерапія, електронні посібники.

Вступ

Протягом двох останніх десятиріч, як у розвинутих країнах так і тих, що розвиваються, все більше уваги приділяють традиційним системам медицини, зокрема лікарським засобам рослинного походження. Світовий та національний ринки лікарських рослин стрімко збільшуються, демонструючи високі темпи та значні показники економічного приросту. Сьогодні суттєву частку як європейського, так і світового фармацевтичного ринку займають препарати рослинного походження, за різними оцінками, ця частка становить 30-50% [3,7].

Фітотерапія – це розділ клінічної медицини, в основі якого лежить застосування лікарем-фахівцем фітозасобів з метою лікування та реабілітації хворого, а також профілактики захворювань [5]. У сучасній клінічній медицині роль фітотерапії як комплементарного (підсилюючого, доповнюючого) методу прогресивно зростає. Це зумовлено, насамперед, незначною токсичністю і біологічною безпечністю для організму більшості рослинних засобів, а також специфічними особливостями їх активності: значна широта терапевтичного спектру, поступовість нарощування клініко-фармакологічного ефекту, комплексність впливу на різні механізми патологічного процесу, відносно не часті прояви негативних, зокрема, алергічних реакцій навіть в умовах тривалого застосування фітотерапії. Ці особливості визначають роль фітотерапії та її засобів у тривалому амбулаторному лікуванні пацієнтів з хронічними захворюваннями, на етапі відновлювального лікування після перебування у стаціонарі, а також у санаторно-курортних умовах [8]. Сучасна фітотерапія – самостійна медико-біологічна дисципліна, яка викладається у ВМНЗ та у закладах післядипломної освіти лікарів, провізорів і фармацевтів. Зважаючи на це, важли-

во забезпечити студентів ВМНЗ, курсантів закладів післядипломної освіти, практикуючих лікарів сучасним навчальним посібником, емким за змістом, компактним та зручним у повсякденному користуванні.

Мета та задачі роботи

Метою роботи було створення електронного атласу з фітотерапії для використання його у педагогічному процесі, модернізуючи процес навчання в цілому; а також створення довідкового посібника для користувачів інтернет-мережі. Мета дослідження досягається вирішенням наступних задач:

- структуризація та візуалізація даних з фітотерапії;
- забезпечення якісною інформацією користувачів мережі інтернет.

Матеріали та методи роботи

Бази даних про рослинні лікарські засоби сформовані за результатами пошуку у таких джерелах:

- 1) база Кокранівської бібліотеки, яка містить систематичні огляди про ефективність рослинних лікарських засобів за результатами мета-аналізу досліджень проведених у світі;
- 2) база даних Національного центру альтернативної і нетрадиційної медицини США (NCCAM), що містить спеціальні монографії на лікарські рослини про їх ефективність і побічні дії реакції за даними рандомізованих досліджень, які проводилися у США;
- 3) база даних Медлайн, в яких містяться бібліографічні реферативні статті про лікарські рослини;
- 4) база даних ВООЗ, в якій містяться монографії про лікарські рослини;
- 5) журнальні публікації про доведену ефективність рослинних лікарських засобів;
- 6) вітчизняна література з фітотерапії [6].

Програмний продукт створювався як максимально універсальний та доступний для всіх, хто хоче скористатися даною галуззю медицини. Графічні засоби відображення інформації максимально чітко надають уявлення про потрібний елемент атласу. Програма забезпечує можливість виконання наступних функцій:

- зчитування даних, що вводяться користувачем;
- формування запитів до бази даних;
- виведення результату на екран;
- дружній, зрозумілий для користувача інтерфейс [1].

Атлас є динамічним сайтом, створеним за допомогою фреймворку CodeIgniter [2] Створення програмного продукту здійснено таким чином, що вхідні дані надходять як текстові, а на виході отримуємо готову програму і результати обробки. Здійснюється весь процес за допомогою куратора і виконавця по заданим правилам виконання роботи. Розробка програмного продукту включає наступні кроки:

- отримання даних;
- пошук графічного відображення;

- створення бази даних;
- тестування.

CodeIgniter – фреймворк написаний на мові PHP для розробки повноцінних web-додатків компанією EllisLab. Головними перевагами є швидкість і безліч засобів вирішення проблеми, малий розмір фреймворка [4].

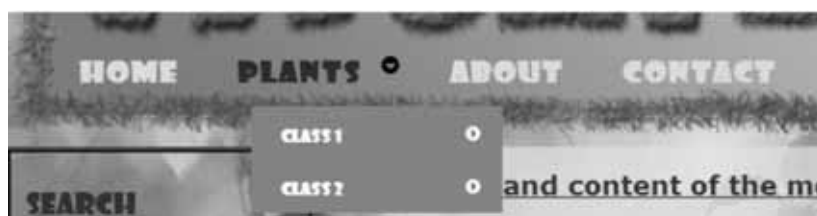
Можливості фреймворка:

- підтримка версій PHP4 і PHP5;
- модель MVC (Model -View – Controller);
- підтримка баз даних MySQL, PostgreSQL, MSSQL, SQLite, Oracle;
- легко розширювана система через підключення власних бібліотек і плагінів;
- фреймворк вже має більшість необхідних бібліотек для роботи з файлами;
- володіє можливістю зберігання копій часто використовуваних даних і генерування html-сторінок;
- дуже швидкий у роботі [9].

Інтерфейс сайту є дружнім та інтуїтивно зрозумілим для користувача.

Інтерфейс сайту
Складові інтерфейсу

Головне меню

Пошукова панель

Текстова панель

Для отримання потрібної інформації з фітотерапії потрібно спочатку зареєструватися на спеціальній панелі. Після авторизації користувач отримує доступ до інформації сайту. За допомогою головного меню у користувача є можливість дізнатися відомості щодо сайту на сторінці "HOME", контактну інформацію розробників сайту на сторінці "CONTACT" або вибрати одну з категорій рослин, яка його цікавить. Також є можливість дізнатися подробиці щодо конкретної рослини шляхом вводу її назви у пошукове вікно. Після цього в текстовій панелі представиться вся інформація рослини, що знаходиться у базі даних сайту. Для більш зручного наповнення сайту інформацією про необхідні рослини було створено невелику, але досить функціональну адміністративну панель. Панель доступна лише для зареєстрованих користувачів.

Для входу до адміністративної панелі потрібно ввести свій логін та пароль.

Адміністративна панель має меню яке складається з 3 пунктів: "Content", "Groups", "User", які в свою чергу розбиваються на підпункти. Завдяки адміністративній панелі ми можемо додавати, змінювати та видаляти зміст атласу, групи, на які діляться рослини атласу, а також опрацьовувати інформацію про користувачів атласу.

Висновки

1. Електронний атлас з фітотерапії надає можливість швидкого доступу до інформації щодо рослинної лікарської сировини та терапевтичних можливостей фітозасобів.

2. Завдяки адміністративній панелі атлас може бути використаний не лише як сталий довідник, а постійно оновлюватись.

3. Електронний атлас з фітотерапії є ґрунтовним посібником для засвоєння фітотерапії, швидкодіючим довідником, конспектом для накопичення власної інформації.

Рецензент: д.мед.н., професор Хайтович М.В.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андерсен Бьєрн. Бизнес-процессы. Инструменты совершенствования / Пер. с англ. М.: РИА Стандарты и качество, 2003.- 272 с, илл

2. Гутманс Э., Ретанс Д., Баккен С. PHP и CodeIgniter с нуля. М.: 2010.- Символ-Плюс

3. WHO guidelines on good agricultural and collection practices (GACP) for medicinal plants. World Health Organization, Geneva, 2003

4. Котеров Д., Костарев А. PHP 5 в Подлиннике (2-е издание), 2010.- "ВНУ".- 1120 с

5. Лисенюк В.П. Основы рефлексотерапии, фитотерапии та гомеопатии: учебник.-К.: ВСВ "Медицина", 2010.-424 с.

6. Мудрак І.Г., Заліська О.М. Обґрунтування структури бази даних про рослинні лікарські засоби за результатами доказової фармації http://oldsite.vntu.vn.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1385&Itemid=81

7. Фармацевтична енциклопедія. <http://www.pharmacencyclo-pedia.com.ua/article/406/fitoterapiya>

8. Linde K., Alscher A., Friedrichs C., Joos S., Schneider A. The use of complementary and alternative therapies in Germany – a systematic review of nationwide surveys. // *Forsch komplementmed.* – 2014. – V.21. – № 2. – P.111-118. doi: 10.1159/000360917.

9. Mayer R., J., de Witte P. S. Delivering results: evolving bpr from art to engineering. www.idef.com

ЭЛЕКТРОННЫЙ АТЛАС С ФИТОТЕРАПИИ КАК СПРАВОЧНИК ДЛЯ СТУДЕНТОВ И СПЕЦИАЛИСТОВ

Приступюк М.А.¹, Наумова М.И.¹, Гергец О.В.², Шилов М.Ю.², Маріц Н.А.²

¹ Национальный медицинский университет имени А.А. Богомольца, Киев, Украина

² Национальный технический университет Украины "КПИ", Киев, Украина

Резюме. На платформе фреймворка CodeIgniter создан атлас по фитотерапии, который может использоваться для изучения фитотерапии и как практическое пособие врачам-специалистам.

Ключевые слова: фитотерапия, электронные пособия.

ELECTRONIC ATLAS ON HERBAL MEDICINE AS A GUIDE-LINE FOR STUDENTS AND EXPERTS

M.O. Prystupiuik¹, M.I. Naumova¹, O.V. Gerec², M.Iu. Shylov², N.O. Maritc²

¹ Bogomolets National Medical University, Kyiv, Ukraine

² National Technical University of Ukraine "KPI", Kyiv, Ukraine

Summary. On the basis of CodeIgniter framework atlas of herbal medicine was worked out that can be used to educate students and as a practical guide for physicians.

Key words: herbal medicine, electronic atlas.